

Proiect (26 decembrie 2022)

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

(Inițiativa ” Dezvoltarea afacerilor la distanță în Republica Moldova /Contactless Business in Moldova”)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 374 din **Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002** (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66–75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (1) cuvântul „înscrisul” se substituie cu cuvintele „actul juridic în formă textuală”;

alineatul (4) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) persoanele fizice sau juridice pentru reprezentare în raport cu instituțiile financiare, instituțiile publice, autoritățile administrației publice centrale sau locale dacă procura se eliberează în forma împuternicirii de reprezentare în baza semnăturii electronice creată în cadrul Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice.”

Art. II. – La articolul 17¹ din **Codul de procedură civilă** al Republicii Moldova nr. 225/2003 (Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.285-294, art.436) alineatul (2) se abrogă.

Art. III. – **Legea nr.69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor**, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.277-287, art.588), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu articolele 12¹ și 12², cu următorul cuprins:

„**Articolul 12¹.** Înregistrarea activității notariale electronice

(1) Notarul poate desfășura activitatea electronică notarială și întocmi acte notariale electronice de la data includerii mențiunii corespunzătoare în Registrul de stat al notarilor. Cu acest scop, notarul înștiințează Ministerului Justiției despre deținerea capacităților și îndeplinirea cerințelor prevăzute de lege pentru desfășurarea activității notariale electronice.

(2) Înștiințarea va conține datele necesare pentru identificarea și înregistrarea semnăturii electronice a notarului și informațiile despre capacitățile sale. La

înștiințare se anexează documentele relevante care atestă îndeplinirea cerințelor prevăzute la art. 12/2.

(3) În decurs de 15 zile lucrătoare de la recepționarea înștiințării, Ministerul Justiției dispune includerea mențiunii corespunzătoare în Registrul de stat al notarilor la compartimentul „alte mențiuni” și informează Camera Notarilor. Instrucțiunea privind forma, modalitatea de completare și depunere a înștiințării se elaborează și se aprobă de Ministerul Justiției.

Articolul 12². Condițiile pentru desfășurarea activității notariale electronice

(1) În vederea desfășurării activității notariale electronice și întocmirii actelor notariale electronice notarii trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să dispună de mijloace financiare și resurse materiale, tehnice și umane corespunzătoare pentru garantarea securității, fiabilității și continuității serviciilor notariale în forma electronică;

b) să dețină cunoștințe suficiente în domeniul tehnologiei informaționale, procedurilor de securitate a informației, utilizării tehnicii de calcul și mijloacelor de comunicare electronică sau să angajeze personal cu astfel cunoștințe și experiență suficientă;

c) să utilizeze tehnică, programe informaționale și sisteme adecvate și licențiate pentru întocmirea, gestionarea, înregistrarea și arhivarea actelor notariale în forma electronică;

d) să dispună de semnătură electronică avansată calificată, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat;

e) să asigure operarea rapidă și sigură a înregistrării actelor notariale în forma electronică, cu respectarea structurii registrelor notariale stabilite de Ministerul Justiției;

f) să asigure posibilitatea de a se determina cu precizie data și ora exactă a întocmirii actului notarial;

g) să dispună de mijloace necesare pentru verificarea identității solicitantului și valabilitatea semnăturii electronice a acestuia;

h) să adopte măsuri de securitate împotriva falsificării actelor notariale în forma electronică și să garanteze confidențialitatea în cursul procesului de generare și arhivare a acestora;

i) să aprobe și respecte politica internă de securitate privind activitatea electronică notarială, conform modelului stabilit de Ministerul Justiției.

(2) La utilizarea sistemului informațional pentru desfășurarea activității notariale electronice notarul este obligat să se asigure de:

a) confidențialitatea și integritatea comunicațiilor, a datelor recepționate, transmise și stocate;

- b) securitatea fizică;
- c) protecția antivirus;
- d) funcționarea unui mecanism de autentificare a utilizatorilor;
- e) menținerea unui registru automatizat care cuprinde evenimentele legate de utilizarea și administrarea sistemului;
- f) menținerea unei arhive electronice.

(3) Pentru întocmirea actelor notariale electronice, dacă arhiva electronică nu este dublată pe suport de hârtie, notarul este obligat să facă uz de servicii calificate de arhivare electronică de siguranță, în baza cărora se asigură păstrarea unui exemplar a fiecărui act electronic notarial efectuat și o copie a registrelor electronice a notarului. Serviciile calificate de arhivare electronică utilizate de notari trebuie să respecte cerințele referitoare la arhivarea documentelor notariale și accesul la acestea, precum și standardele în domeniul managementului securității informației și al managementului înregistrărilor electronice.

(4) În desfășurarea activității notariale electronice, în special pentru gestionarea, înregistrarea și arhivarea documentelor și actelor notariale electronice, notarul va utiliza prioritar soluții și sisteme informaționale guvernamentale dedicate acestor operațiuni, în măsura în care acestea sunt disponibile și funcționale.”

2. Articolul 38 se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) „Taxa de stat și plata pentru asistența notarială se achită în numerar sau prin transfer, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice.”

Art. IV. - Legea nr.246/2018 privind procedura notarială, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.30-37, art.89), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5 alineatul (6) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Cerințele pentru actul notarial în formă de document electronic sunt stabilite de prezenta lege și de legea care reglementează documentul electronic și semnătura electronică.”

2. La articolul 12 alineatul (2) se exclud cuvintele „cu acordul scris al acesteia”.

3. Articolul 17 alineatul (3) se completează cu litera c), cu următorul cuprins:

„c) nu corespund condițiilor pentru documentul electronic în cazul în care se prezintă în calitate de documente electronice originale sau, dacă se prezintă o copie electronică a unui document în formă materială sau alt tip de înscris în formă

electronică, acestea nu pot fi citite cu tehnica de calcul și/sau programele informaționale care sunt la dispoziția notarului.”

4. Articolul 19 alineatul (6) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „În cazul actului notarial electronic, când acesta este alcătuit din mai multe file, se va asigura că toate filele sunt cuprinse într-un singur document electronic integru, pe care se va aplica semnătura electronică.”

5. Se completează cu un articolul 20¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 20¹. Comunicarea la distanță în procedura de întocmire a actului notarial

(1) Notarii care au dreptul să desfășoare activitate electronică notarială, fiind înregistrați în modul corespunzător, pot organiza și desfășura comunicarea părților la procedura de întocmire a actului notarial fără întrunirea fizică a acestora, cu utilizarea mijloacelor electronice de comunicare.

(2) Stabilirea identității, capacității și discernământului, citirea, semnarea actului notarial și exprimarea consimțământului pot fi realizate fără prezența fizică a unora sau tuturor persoanelor vizate, cu utilizarea mijloacelor electronice de comunicare, nu doar în toate acțiunile din activitatea notarială electronică dar și în procedurile de întocmire a actelor notariale semnate olograf dacă o astfel de comunicare cu părțile nu presupune încălcarea altor norme de procedură, decât cele legate de prezența fizică în fața notarului, și nu periclitizează imparțialitatea și confidențialitatea procedurii notariale.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (2) pot fi desfășurate numai dacă notarul și toți participanții sunt de acord, asigură prezența simultană și pot comunica față în față prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare. Comunicarea la distanță nu se poate desfășura dacă cel puțin unul din participanți nu este de acord cu o astfel de comunicare sau dacă nu deține mijloacele tehnice necesare. Oricare din acțiunile prevăzute la alin.(2) nu se consideră realizată dacă cel puțin una dintre părți sau notarul nu a asigurat în mod neîntrerupt percepția vizuală și auditivă pe parcursul desfășurării acțiunii.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (2) pot fi desfășurate numai dacă se utilizează mijloace de comunicare și programe informatice corespunzătoare ce asigură percepția vizuală și auditivă clară a tuturor participanților în timp real și permit efectuarea înregistrărilor video și audio. Semnalul video trebuie să fie de calitate suficient de înaltă pentru a putea vedea clar fotografia, textul și alte elemente necesare de pe actele de identitate ale participanților.

(5) Stabilirea și verificarea identității participanților de către notar se face în conformitate cu rigorile prezentei legi, în baza imaginii video și semnalului audio transmise prin mijloacele electronice de comunicare. La începutul fiecărei ședințe, fiecare participant se va identifica și va prezenta spre vizualizare actul său de identitate, inclusiv transmite notarului copia actului de identitate. Actul de identitate, care conține datele cu caracter personal și fotografia persoanei ce se

identifică, va fi prezentat în modul în care acestea să fie clar vizibile și fotografia să poată fi confruntată cu imaginea persoanei care se identifică.

(6) Confruntarea imaginii persoanei cu fotografia de pe actul de identitate, prevăzută la alin. (5), nu este obligatorie dacă notarul utilizează un program informatic specializat pentru identificarea persoanei în baza semnalmentelor exterioare sau altor date biometrice.

(7) Transmiterea actului notarial și altor documente și înscrisuri între notar și participanți, pentru a face cunoștință și/sau aplica semnătura olografă sau electronică, se efectuează prin mijloace electronice de comunicare și programe informaționale disponibile tuturor participanților.

(8) Acțiunile prevăzute la alin. (2) pot fi desfășurate cumulativ în una sau mai multe ședințe distincte. O acțiune trebuie realizată într-o ședință continuă și nu poate fi divizată în mai multe ședințe separate. Fiecare ședință trebuie să întrunească toate părțile vizate și să corespundă cu rigorile prevăzute de prezentul articol. În înregistrarea video și audio a unei ședințe efectuată de notar trebuie să se expună vizual, în mod continuu pe toată durata înregistrării, data și timpul la care are loc ședința.

(9) Fiecare ședință se înregistrează video și audio în mod continuu de către notar într-un singur fișier. Unul sau mai multe fișiere care țin de același act notarial se stochează pe un suport durabil distinct și dedicat (ex. compact disc, card de memorie etc.) care se atașează actului notarial corespunzător sau unui registru. Nu este obligatorie stocarea înregistrării ședințelor pe un suport durabil dedicat dacă aceste înregistrări țin de procedura de întocmire a unui act notarial electronic și dacă actul notarial în cauză nu va fi arhivat pe suport de hârtie.

(10) Faptul comunicării la distanță între participanți în procesul de întocmire a actului notarial se va consemna în girul notarial aferent actului în cauză.

(11) Modul de inițiere, desfășurare, încheiere a ședințelor de comunicare la distanță în procedura de întocmire a actului notarial și modul de înregistrare a ședințelor, gestionare, stocare și arhivarea înregistrărilor și/sau suporturilor durabile aferente se stabilește de Ministerul Justiției.”

6. Articolul 24:

la alineatul (1) litera e) după cuvintele „domiciliul sau sediul acestora” se completează cu cuvintele „, , în cazul actelor notariale electronice - adresa electronică,” și după cuvintele „faptului prezentării lor în persoană” se completează cu cuvintele „sau prezentării prin mijloace electronice de comunicare”,

alineatul (1) litera i) se completează cu cuvintele „cu sau fără prezența fizică”

alineatul (1) litera m) se completează cu cuvintele „după caz”

alineatul (2) litera a) se completează cu cuvintele „și, în cazul actelor notariale electronice, adresa electronică”

alineatul (2) litera h) se completează cu cuvintele „după caz”

7. Articolul 25 alineatul (1) după cuvintele „Toate actele notariale” se completează cu cuvintele „inclusiv actele notariale electronice”.

8. Articolul 26 se completează cu alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Duplicatul actului notarial poate fi solicitat prin cerere scrisă pe suport de hârtie sau în formă de document electronic. Duplicatul poate fi eliberat în formă electronică sau pe suport de hârtie indiferent dacă actul notarial original a fost întocmit pe suport de hârtie sau în formă electronică.”

9. Articolul 28 se completează cu alineatul (7), cu următorul cuprins:

„(7) Actele notariale electronice nu pot fi rectificate, remedierea erorilor se efectuează doar prin întocmirea unui alt înscris. În acest caz notarul anunță toate părțile despre întocmirea unui nou înscris în scopul rectificării și se asigură că toate părțile au recepționat noul act notarial și, după caz, au aplicat semnăturile electronice pe noul înscris.”

10. Se completează cu Capitolul II¹, cu următorul cuprins:

„Capitolul II¹

ACTUL NOTARIAL ELECTRONIC ȘI ACTIVITATEA NOTARIALĂ ELECTRONICĂ

Articolul 29¹. Activitatea notarială electronică

(1) Activitatea notarială electronică se realizează prin întocmirea de către notar a actelor notariale electronice, prin îndeplinirea acțiunilor și procedurilor notariale, în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute de lege, prin intermediul și cu ajutorul tehnologiilor informaționale și mijloacelor electronice de comunicare.

(2) Notarul poate desfășura activitatea electronică notarială și întocmi acte notariale electronice dacă îndeplinește cerințele pentru desfășurarea activității notariale electronice prevăzute de Legea nr.69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor. Activitatea notarială electronică poate fi desfășurată de la data includerii mențiunii corespunzătoare în Registrul de stat al notarilor în temeiul înștiințării cu acest scop a Ministerului Justiției.

(3) Pot fi îndeplinite în formă electronică acțiunile notariale prevăzute la art.11, alin (1) lit. a), b), d), e), f), g), h), k), l), n), s), u).

(4) Acțiunea notarială electronică de autentificare a înscrisurilor se efectuează de notar doar în cazurile în care înscrisurile în cauză sunt întocmite sau prezentate notarului în formă electronică și semnate cu semnătură electronică avansată sau avansată calificată de toți semnatarii. Autentificarea procurilor poate fi efectuată și în baza Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice.

(5) Se învestesc cu formulă executorie în formă electronică doar actele care au fost semnate și autentificate în formă electronică.

(6) Legalizarea copiilor electronice de pe un document în formă materială se efectuează cu condiția confruntării copiei electronice cu originalul existent în formă materială. Legalizarea copiei în formă materială (pe hârtie) se realizează prin confruntarea acesteia cu originalul existent în formă electronică.

(7) Notarul poate primi în depozit (la păstrare) documente electronice și alte acte în formă electronică cu respectarea procedurilor prevăzute de prezenta lege.

(8) Nu pot fi realizate prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare certificarea faptului aflării persoanei în viață și faptului aflării persoanei într-un anumit loc.

(9) Pentru toate acțiunile notariale, prevăzute de prezenta lege, la solicitare, încheierile și certificatele aferente pot fi emise de notar în formă electronică, cu excepția încheierii de amânare, suspendare sau refuz al întocmirii actului notarial sau îndeplinirii acțiunii notariale care se eliberează la cerere, conform art.10.

Articolul 29². Actul notarial electronic

(1) Actele notariale electronice trebuie:

- a) să îndeplinească condițiile de fond prevăzute de lege;
- b) să fie efectuate în formă electronică;
- c) să fie semnate cu semnătura electronică avansată calificată a notarului, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat.

(2) Semnătura electronică avansată calificată a notarului, aplicată pe actul notarial electronic, substituie ștampila și semnătura olografă a acestuia.

(3) Solicitarea actului notarial electronic de la distanță se efectuează în baza unei cereri în formă de document electronic. În termen de 24 de ore de la primirea cererii:

a) notarul efectuează verificările necesare cu privire la legalitatea actului notarial solicitat și stabilește identitatea părților, prin verificarea semnăturii electronice,

b) trimite către solicitant un mesaj de răspuns în care indică, după caz, valoarea taxei de stat și plății aferente actului, pentru asistența notarială, sau motivele de refuz al efectuării actului notarial solicitat în forma electronică.

După primirea confirmării de achitare a taxei de stat și plății pentru asistența notarială, notarul este obligat să îndeplinească actul notarial solicitat în termenul prevăzut de lege.

Articolul 29³. Semnarea actelor notariale electronice

(1) Actul notarial electronic, inclusiv anexele care fac parte integrantă din actul respectiv, se semnează de către părți sau reprezentanții lor și, după caz, de cei chemați a încuviința actele pe care părțile le întocmesc cu semnături electronice avansate sau avansate calificate, conform regulilor stabilite la art.15. Actul notarial electronic se semnează de către notar în toate cazurile cu semnătură avansată calificată.

(2) Aplicarea semnăturii electronice de către un semnatar poate avea loc în prezența notarului sau la distanță, în conformitate cu prevederile din art.20¹.

(3) Pentru verificarea semnatarilor actelor notariale în forma electronică, notarul trebuie să verifice cel puțin dacă:

a) semnătura electronică a fiecărui semnatar se bazează pe un certificat valabil, nerevocat și nesuspendat de către furnizorul de servicii de certificare care l-a eliberat;

b) certificatul semnatarului nu a fost eliberat pe baza unui pseudonim;

c) data și ora semnării documentului sunt afișate corect și sunt credibile.

(4) În cazul în care una dintre părți nu deține semnătură electronică sau nu are cunoștințe suficiente pentru utilizarea semnăturii electronice, după ce a fost citit actul notarial și a fost exprimat consimțământul la semnarea lui, aceasta desemnează o altă persoană să semneze actul în numele său, consemnându-se aceasta în girul notarial.

Articolul 29⁴. Arhivarea actului notarial electronic

(1) Arhiva activității notariale electronice se păstrează pe suporturi durabile care se află la sediul notarului sau în încăperi special amenajate, dotate cu mijloace adecvate de păstrare, pentru a preveni accesul neautorizat, degradarea, distrugerea sau sustragerea suporturilor în cauză.

(2) În paralel cu arhivarea electronică locală, dacă arhiva electronică nu este dublată pe suport de hârtie, notarul este obligat să facă uz de servicii calificate de arhivare electronică de siguranță, în baza cărora se asigură păstrarea unui exemplar a fiecărui act electronic notarial efectuat și o copie a registrelor electronice a notarului.

(3) Păstrarea, pregătirea, evidența și predarea în arhivă a actelor notariale electronice se efectuează conform prevederilor Legii nr.69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, regulamentele aprobate de Ministerul Justiției și cadrului normativ ce reglementează Fondul arhivistic de stat și lucrările de secretariat în organele administrației publice.”

11. Articolul 48:

la alineatul (2), după cuvintele „semnătura și ștampila traducătorului” se completează cu cuvintele „sau, dacă înscrisurile traduse sunt în formă electronică, cu semnătura electronică avansată calificată a traducătorului.”

se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul legalizării electronice a semnăturii traducătorului, copia legalizată în formă electronică și traducerea se cuprind într-un singur document electronic integru, pe care se aplică semnătura electronică a notarului.”

12. Articolul 56:

la alineatul (1) cuvintele „tipărită pe suport de hârtie” se exclud

alineatul (3) după cuvintele „se anexează varianta tipărită” se completează cu cuvintele „sau în varianta pregătită pentru tipar, în cazul certificatului notarial electronic,”

la alineatul (4) după cuvintele „numărul de pagini” se exclude cuvântul „tipărite”.

13. Articolul 57:

la alineatul (2) cuvintele „pe suport de hârtie al” se exclud

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dacă certificarea se efectuează în legătură cu întocmirea unui act notarial, informația în formă electronică privind timpul preluării datelor din registrele de publicitate se anexează la certificatul întocmit sau la dosarul actului notarial întocmit, după caz fiind imprimată pe hârtie.”

Art. V. – Legea securității și sănătății în muncă al Republicii Moldova nr. 186/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3, alineatul (1) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

“b¹) lucrătorilor care prestează munca de la distanță, în limitele și condițiile convenite de comun acord cu angajatorul și stipulate în contractul individual de muncă.”

2. La articolul 13:

litera l) după cuvintele “numai persoane” se completează cu cuvintele “inclusiv cele care urmează să presteze munca la distanță,” și mai departe după text

litera u) după cuvintele “asigure lucrătorii” se completează cu cuvintele “inclusiv cei care prestează muncă la distanță” și mai departe după text

litera v) și litera x) după cuvintele “gratuit lucrătorilor” se completează cu cuvintele “inclusiv celor care prestează muncă la distanță”

se completează cu litera y) cu următorul cuprins:

y) să delimiteze și să stabilească prin contractul individual de muncă, de comun acord cu lucrătorul care prestează munca la distanță atribuțiile de securitate și sănătate în muncă care îi revin angajatorului și cele care îi revin lucrătorului.”

3. Articolul 14, alineatul (1), litera a) după cuvintele “în particular” se completează cu cuvintele “inclusiv cei care prestează munca la distanță;”

4. La articolul 15:

alineatul (1) după cuvintele “reprezentanții acestora” se completează cu cuvintele “inclusiv cei care prestează munca la distanță” și mai departe după text

alineatul (3) după cuvintele “reprezentanții lucrătorilor” se completează cu cuvintele “inclusiv cei care prestează munca la distanță” și mai departe după text

alineatul (4), alineatul (5) și alineatul (7) după cuvintele “reprezentanții lucrătorilor” se completează cu cuvintele “inclusiv cei care prestează munca la distanță” și mai departe după text.

5. La articolul 17 alineatul (1) după cuvintele “fiecare lucrător” se completează cu cuvintele “inclusiv cei care prestează muncă la distanță” și mai departe după text.

6. La articolul 19:

la alineatul (1) după cuvintele “Fiecare lucrător” se completează cu cuvintele “inclusiv cei care prestează munca la distanță” și mai departe după text.

alineatul (2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

“h) să organizeze și să întrețină locul său de muncă la distanță, precum și să asigure securitatea și sănătatea în muncă, respectând cerințele stabilite de comun acord cu angajatorul în contractul individual de muncă, în cazul lucrătorilor care prestează munca la distanță.”

7. La articolul 20 după cuvintele “Fiecare lucrător” se completează cu cuvintele “inclusiv cei care prestează munca la distanță” și mai departe după text.

8. Articolul 22 se completează cu alineat nou, alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Angajatorii în comun cu lucrătorii din grupurile sensibile la riscuri specifice, care prestează munca la distanță, delimitează și stabilesc prin contractul individual de muncă, obligațiunile de securitate și sănătate în muncă care revin angajatorului și cele care revin lucrătorului din grupurile sensibile la riscuri specifice, care prestează muncă la distanță.”

Art. VI. – Legea cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător nr. 81/2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 64-66, art. 344), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu articolul 23¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 23**¹. Interacțiunea între investitor și autoritățile publice.”

(1) În scopul stimulării investițiilor și promovării interacțiunii directe între investitorii străini și prestatorii de servicii publice în sensul Legii nr.234/2021 cu privire la serviciile publice Guvernul asigură disponibilitatea Registrului de stat al serviciilor publice precum și a informațiilor, formularelor, instrucțiunilor, cererilor și altor documente necesare prestării serviciilor publice necesare activității investiționale și antreprenoriale în limba engleză.

(2) Informații, formulare, instrucțiuni, cereri și alte documente plasate în Registrul de stat al serviciilor publice în limba engleză au aceeași forță juridică ca și informațiile, formularele, instrucțiunile și alte documente publicate în limba de stat.

(3) Se interzice autorităților publice și prestatorilor de servicii publice să refuze acceptarea cererilor, solicitărilor și a documentelor depuse de investitori în limba engleză cu condiția că acestea au fost depuse cu respectarea cerințelor legale în privința formei și a conținutului acestora, inclusiv din perspectiva utilizării semnăturilor electronice în condițiile legii.

(4) În cazul în care în scopul încheierii unui act juridic sau inițierii unor rapoarte juridice între investitor și autoritățile publice sau prestatorii de servicii publice este necesară emiterea unei procuri, autoritățile publice sau prestatorii de servicii publice se obligă să accepte împuternicirile de reprezentare în baza semnăturii electronice emise de investitori prin utilizarea Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower)”, neavând dreptul să solicite prezentarea unei procuri în formă scrisă sau autentică.

(5) Obligația prevăzută la alin. (4) al prezentului articol nu se aplică dacă actul juridic supus încheierii între investitor și autoritățile publice sau prestatorii de servicii publice se încheie în formă autentică în condițiile legii.”

Art. VII. – Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 179-181 art. 610), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu trei noțiuni noi, după cum urmează:

”identificarea inițială a străinilor – identificarea și evidența inițială a străinilor cu atribuirea identificatorului unic al persoanei fizice (IDNP) fără eliberarea actelor de identitate efectuată în condițiile prezentei legi;

Serviciul guvernamental de identitate și semnătură electronică mobilă – soluție de identitate electronică bazată pe aplicații mobile, ce are ca obiectiv principal oferirea instrumentului de autentificare și semnare a documentelor electronice, inclusiv prin intermediul sistemelor informaționale integrate cu serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică.

identitate electronică – datele de identificare a persoanei în format electronic, reprezentând în mod unic o persoană fizică.”

2. Se completează cu un articol nou, articolul 5¹ cu următorul cuprins:

“**Articolul 5¹**. Identificarea inițială a străinilor

(1) Identificarea inițială a străinilor constă în identificarea acestora în baza actelor de identitate ale acestora, prin prezența fizică sau prin utilizarea mijloacelor electronice în condițiile prezentei legi prin atribuirea identificatorului unic al persoanei fizice (IDNP) și fără eliberarea actelor de identitate.

(2) În cazul intrării străinului în Republica Moldova, identificarea inițială a acestuia se efectuează de către organele Poliției de Frontieră prin introducerea informației și a datelor necesare în Sistemul informațional integrat “Registrul de stat al populației”.

(3) În cazul sosirii străinului pe segmentul transnistrean al frontierei moldo-ucrainene, necontrolat de autoritățile moldovenești, evidența inițială a acestuia se efectuează de către I.P. “Agenția Servicii Publice” prin introducerea informației și a datelor necesare în Sistemul informațional integrat “Migrație și Azil”.

(4) În cazul când străinul nu intră pe teritoriul Republicii Moldova și solicită atribuirea identificatorului unic al persoanei fizice (IDNP), evidența inițială a acestuia se efectuează:

- a) de către oficiile consulare și subdiviziunile Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene în condițiile Legii cu privire la taxele consulare nr. 242/2010;
- b) prin accesarea și utilizarea de către străinul solicitant al Serviciul guvernamental de identitate și semnătura electronică mobilă;
- c) de către autoritatea competentă pentru străini, în baza cererii depuse de reprezentantul străinului care acționează în baza împuternicirilor de reprezentare, în baza semnăturii electronice emise de investitori prin utilizarea Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower)”. Modelul cererii precum și procedura evidenței inițiale prevăzută la prezenta litera (c) se aprobă de autoritatea competentă pentru străini.

3. Articolul 32 se completează cu un alineat nou, (2¹) cu următorul cuprins:

(2¹) Cererea de acordare a dreptului de ședere provizorie, împreună cu documentele indicate la alin. (2) al prezentului articol, se depune la autoritatea competentă pentru străinii după cum urmează:

- a) pe suport de hârtie, personal de către străinul solicitant sau de către reprezentantul acestuia care acționează în baza împuternicirilor de

reprezentare în baza semnăturii electronice emise de investitori prin utilizarea Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower)”; sau

- b) în formatul electronic, fiind transmisă autorității competente pentru străini în forma documentelor electronice semnate de semnătura electronică eliberată în condițiile legii. În acest caz fiecare document atașat la cererea de acordare a dreptului de ședere provizorie urmează a fi semnat de semnătura electronică a solicitantului.

4. La Articolul 43¹

La alin. (5) cuvintele “la ghișeul unic al autorității competente pentru străini” se substituie cu cuvintele “, în condițiile prevăzute de prezentul Capitol IV¹,” și mai departe după text.

se completează cu alineate noi, (12), (13) și (14) cu următorul cuprins:

“(12) Depunerea actelor pentru acordarea sau prelungirea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă, prevăzută de acest Capitol IV¹ se efectuează după cum urmează:

- a) pe suport de hârtie la ghișeul unic al autorității competente pentru străini, personal de către beneficiarul solicitant sau de către reprezentantul acestuia care acționează în baza împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice emise de investitori prin utilizarea Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower)”; sau
- b) în formatul electronic, fiind transmisă autorității competente pentru străini în forma documentelor electronice semnate de semnătura electronică eliberată în condițiile legii. În acest caz, fiecare document atașat la cererea de acordare a dreptului de ședere provizorie urmează a fi semnat cu semnătura electronică a solicitantului.

(13) Străinul care a trecut procesul de identificare inițială în conformitate cu prevederile art. 5¹ alin. (4) din prezenta lege, este în drept să presteze muncă fără obținerea unei vize, a dreptului de aflare sau a dreptului de ședere provizorie, fără obținerea prealabilă a dreptului de ședere provizorie în scop de muncă și a unui permis de ședere provizorie cu condiția îndeplinirii cumulativă a următoarelor condiții:

- a) lucrătorul imigrant deține identificatorul unic al persoanei fizice (IDNP) și identitatea electronică în condițiile legii;
- b) lucrătorul imigrant nu se află și nu se va afla pe durata prestării muncii pe teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă mai mare de 183 de zile pe parcursul anului fiscal;

- c) lucrătorul imigrant nu are calitatea de rezident fiscal al Republicii Moldova în condițiile Codului Fiscal al Republicii Moldova;
- d) munca se prestează în baza contractului individual de muncă încheiat în forma documentului electronic semnat cu semnătura electronică avansată calificată, eliberată în condițiile legii.

(14) Dacă la inițierea raporturilor de muncă sau pe durata acestora solicitantul nu îndeplinește cel puțin una din condițiile indicate la alin. (13) din prezentul articol, acesta nu este în drept să beneficieze de regimul prevăzut de prevederile alin. (13) din prezentul articol. În acest caz, străinul este în drept să desfășoare munca în condițiile generale prevăzute de Capitolul IV¹ din prezenta lege.”

5. La Articolul 43²:

la alin. (2) cuvintele “la ghișeul unic” se exclud.

la alin. (4) cuvintele “la ghișeul unic” se exclud.

alin. (5) se abrogă.

la alin. (8) cuvintele “la ghișeul unic” se exclud.

6. La Articolul 43¹⁴ alin. (3) cuvintele “la ghișeul unic” se exclud.

7. La Articolul 43¹⁵ alin. (2) cuvintele “la ghișeul unic” se exclud.

Art. VIII. – Legea cu privire la taxele consulare nr. 242/2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 231-234 art. 732), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 se completează cu o litera nouă, lit. p) cu următorul cuprins:

“p) atribuirea identificadorului unic al persoanei fizice (IDNP) străinilor fără sosirea lor pe teritoriul Republicii Moldova prin utilizarea mijloacelor electronice și a sistemelor informaționale integrate.”

2. Anexa 1 se completează cu rândul nou, 9, cu următorul cuprins:

9	atribuirea identificadorului unic al persoanei fizice (IDNP) străinilor fără sosirea lor pe teritoriul Republicii Moldova prin utilizarea mijloacelor electronice și a sistemelor informaționale integrate	100
---	--	-----

Art. IX. – Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4 pct.1) se completează în final cu textul ”cu excepția străinilor angajați în condițiile alin. (12) al articolului 43¹ al Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, pe perioada respectării condițiilor prevăzute la alineatul respectiv.”
2. Articolul 19 alineatul (6) se completează în final cu textul ”cu excepția străinilor angajați în condițiile alin. (12) al articolului 43¹ al Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova pe perioada respectării condițiilor prevăzute la alineatul respectiv.”.

Art. X. – Articolul 9 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr.1585/1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38/39, art. 280), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) Străinii angajați în condițiile alineatului (13) al articolului 43¹ al Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, pe perioada respectării condițiilor prevăzute la alineatul respectiv, nu au obligația asigurării obligatorii de asistență medicală.”

Art. XI. – Articolul 4 din Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 18–19, art. 57), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

“(3) Străinii angajați în condițiile alineatului (13) al articolului 43¹ al Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, pe perioada respectării condițiilor prevăzute la alineatul respectiv, nu au obligația asigurării obligatorii de asistență medicală.”

Art. XII. – (1) Prezenta lege intră în vigoare în 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) Ministerul Justiției, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare și implementarea prezentei legi.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege cu privire modificarea unor acte normative

(Inițiativa "Desfășurarea afacerilor la distanță în RM /Contactless Business in RM")

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative este promovat de Viceprim-ministrul pentru Digitalizare și Ministerul Economiei, fiind elaborat cu suportul Consiliului Economic de pe lângă Prim-ministru și USAID Moldova

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Pandemia Covid-19 a impus statele lumii, inclusiv Republica Moldova, să efectueze o revizuire a proceselor și activităților tradiționale în scopul eliminării interacțiunii fizice între persoanele fizice cu înlocuirea acestora cu instrumente digitale, cum ar fi utilizarea semnăturilor electronice, mijloacelor de comunicare electronică, facilitarea interacțiunii la distanță cu notarii și altele. Procesul dat este denumit generic digitalizarea economiei. Pentru Republica Moldova necesitatea intensificării activităților în acest sens au fost amplificate de războiul din Ucraina, întreruperea lanțurilor de aprovizionare, și războiul energetic, care are un impact dramatic asupra companiilor. Din altă perspectivă – țara noastră are un număr considerabil de cetățeni plecați peste hotare, iar crearea unor noi oportunități economice pentru ei în țara de origine este și o obligație.

Propunerile actuale sunt dezvoltate în contextul „Foi de parcurs pentru impulsivarea procesului de digitizare a economiei naționale și dezvoltare a comerțului electronic”, dezvoltată cu suportul comunității de afaceri și a partenerilor de dezvoltare, fiind susținută de Ministerul Economiei și Viceprim-ministrul pentru digitalizare.

Autoritățile Republicii Moldova au întreprins un șir de măsuri în acest sens și drept urmare a fost aprobată o serie de acte normative care permit și, respectiv, vor permite (îndată ce acestea vor intra în vigoare sau imediat după implementarea soluțiilor tehnice relevante) să digitalizeze mai multe procese care, momentan, pot fi implementate doar cu prezență fizică sau în baza unor documente pe suport de hârtie. Se cere menționat Legea nr.175/2022 pentru modificarea unor acte normative (denumită Pachetul Digitalizare 1.0), Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (care va intra în vigoare în ianuarie 2023), Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice (care va intra în vigoare în februarie 2023), proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 308/2018 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (prin care se propune a fi introdusă modalitatea identificării persoanei fizice prin

utilizarea mijloacelor electronice), Hotărârea Guvernului nr. 375/2020 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice, proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la serviciul guvernamental de identitate și semnătura electronică mobilă (MobiSign) și altele.

Actele normative enunțate permit și vor permite să digitalizeze diferite procese tradiționale, cum ar fi identificarea unei persoane fizice, inițierea afacerii la distanță, încheierea contractelor, inclusiv și a contractelor de muncă, prin utilizarea mijloacelor electronice și a semnăturii electronice, asigurarea interacțiunii între autoritățile publice / organizațiile private și persoane fizice / juridice fără prezența fizică și/sau necesitatea prezentării documentelor / actelor pe suport de hârtie și altele.

Totodată, în urma analizei pieței efectuate, precum și a situației în regiune care a generat migrația masivă a populației, au fost identificate o serie de curențe în ceea ce privește implicarea cetățenilor străini în activitatea antreprenorială pe teritoriul Republicii Moldova, precum și angajarea lucrătorilor străini la angajatorii moldavi fără a fi necesară obținerea și depunerea diferitor documente.

Astfel, proiectul vine să reglementeze și să extindă utilizarea instrumentelor și a metodelor electronice în privința cetățenilor străini și să le permită să fie angajați la angajatorii din Republica Moldova fără a fi necesară colectarea / depunerea documentelor, precum și, cel puțin, o vizită în Republica Moldova. Un astfel de salariat va putea beneficia de procedura simplificată de angajare drept urmare identificării acestuia prin unele metode propuse de proiect și, respectiv, cu condiția respectării unor cerințe impuse. Totodată, în scopul stimulării și popularizării acestei proceduri în rândul potențialilor salariați / angajatori și cu condiția respectării cerințelor relevante, se propune că salariații respectivi să fie scutiți de plata contribuțiilor de asigurare socială și a primelor de asigurare medicală obligatorie, fapt care, în opinia autorilor, va spori atractivitatea acestei proceduri în rândul persoanelor interesate.

Totodată, proiectul vine să oblige unii prestatori de servicii publice să asigure disponibilitatea paginilor sale web, informațiilor, datelor și a cererilor relevante pentru solicitarea serviciilor în limba engleză, precum și să le accepte fără orice discriminare și / sau solicitare de traduceri, cu condiția respectării cerințelor de formă și conținutul cererii. Adicional, proiectul vine să statueze obligativitatea utilizării și acceptării procurilor prezentate de cetățeni străini emise prin utilizarea Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower)” atunci când legea nu impune utilizarea formei autentice de procură.

În urma examinării practicilor actuale și a prevederilor cadrului legislativ se constată mai multe aspecte fundamentale în privința circulației documentelor în format electronic:

- Cu toate că de mai mulți ani în Moldova este reglementat documentul electronic și semnătura electronică, fiind acestea echivalate cu documentul pe hârtie și semnătura olografă, în prezent trebuie să constatăm că documentul electronic este utilizat foarte puțin. Continuă să persiste practici în care autoritățile și notarii nu acceptă documente electronice, nu operează cu dosare electronice și nu emit documente și acte în format de documente electronice, cu toate că un număr suficient dețin semnături electronice și mijloace de comunicare electronică corespunzătoare. Dezvoltarea tehnologică în prezent permite în mod destul de accesibil nu doar utilizarea pe larg a documentelor electronice dar și întâietatea acestora în raport cu cele pe hârtie.
- Întregul flux de documente în raport cu notarii se efectuează în prezent exclusiv pe purtător de hârtie. Cu toate că legislația impune forma autentică pentru foarte multe acte importante, nu doar pentru desfășurarea activității economice, dar și pentru viața socială, în lipsa digitalizării nu este posibil de a beneficia de servicii notariale fără prezența fizică în fața notarului. În comparație, România încă din anul 2004 a instituit prin lege actul notarial electronic, în prezent Estonia are implementat și funcțional nu doar notariatul electronic dar și interacțiunea la distanță cu notarii.
- Un alt aspect important în contextul restricțiilor de circulație și de interacțiuni fizice ține de reprezentare și posibilitatea acordării împuternicirilor de reprezentare și procurilor. La data de 24 noiembrie 2020, a fost lansat Sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) de către Agenția pentru Guvernare Electronică. Prin intermediul acestui serviciu, cetățenii, mediul de afaceri și autoritățile publice au obținut posibilitatea să acorde împuterniciri de reprezentare, într-un mod complet autonom și gratuit, unor persoane ce vor acționa în numele lor pentru obținerea unui serviciu public și, în perspectivă, chiar și a unui serviciu privat. Pornind de la faptul că soluția tehnică a MPower deja există și este funcțională, considerăm că se impune stabilirea și la nivelul unor legi speciale a normelor privind exploatarea posibilităților acesteia.

Astfel prin amplificarea utilizării mijloacelor electronice de comunicare, semnăturii electronice și documentului electronic, pot fi simplificate și accelerate o serie de interacțiuni. Proiectul are obiectivul de revizuire a modului de reglementare a proceselor de interacțiune existente în special între notari și beneficiarii de servicii notariale, cu dezvoltarea posibilităților de interacțiune la distanță și, corespunzător, valorificarea la maximum a rezultatelor actuale ale dezvoltării tehnologice.

În final, proiectul vine să reglementeze particularitățile aplicării legislației muncii, precum și a normelor de securitate și sănătate în muncă în domeniul muncii la distanță.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul dat de lege nu are scopul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totodată, la elaborarea prezentului proiect de lege s-a ținut cont de bunele practici și de legislația europeană în domeniu.

4. Principalele prevederi ale proiectului de Lege și evidențierea elementelor noi:

Prin modificări la **Codul Civil** al Republicii Moldova nr. 1107/2002, se propune utilizarea pe larg a procurii în formă de împuterniciri semnate cu semnătură electronică avansată calificată și introduse în Registrul unic a împuternicirilor (MPower), echivalându-le cu o serie de procuri autentificate. În special procuri pentru reprezentare în fața autorităților administrației publice centrale sau locale, instituțiilor publice și instituțiilor financiare.

Prin modificarea propusă la **Codul de Procedură Civilă** nr.225/2003 se urmărește eliminarea unei cerințe inutile și ambigui, de a prezenta complementar „dovada semnăturii electronice”, și facilitarea transmiterii cererilor și altor documente către instanță în formă de document electronic.

Prin modificările la **Legea nr.69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor și Legea nr.246/2018 privind procedura notarială** se propune în primul rând:

- Instituirea regimului juridic al actului notarial electronic și particularitățile activității notariale electronice, locul actului notarial electronic în actele emise de notar, cerințe pentru actul electronic, modul de întocmire, semnare, înregistrare și arhivare.
- Cerințele pentru autorizarea și înregistrarea notarilor care vor desfășura activitatea notarială electronică, modul de înregistrare și obligațiile pe care trebuie să le îndeplinească notarii care intenționează să desfășoare activitate notarială electronică;
- Reguli de procedură și cerințe pentru comunicarea la distanță între notari și semnatarii de acte notariale prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare, cu scopul de a stabili identitatea și capacitatea persoanelor, citi actul notarial și stabili consimțământul fără interacțiunea fizică între părți și notar;
- O serie de ajustări tehnice pe parcursul Legii nr.246/2018 care ar admite circulația documentelor electronice de rând cu documentele pe suport de hârtie în procedura și activitatea notarială.

La proiectarea reglementărilor pentru activitatea notarială electronică s-a ținut cont de reglementările României, Rusiei, Georgiei și în special experiența Estoniei. Prin modificările în cauză se urmărește posibilitatea interacțiunii cu notari la distanță și prestării serviciilor notariale fără necesitatea interacțiunii fizice. În același timp, schimbarea modului de interacțiune cu notarii și între părțile actului notarial va duce în mare parte și la schimbarea modului de organizare și activitate a notarilor, va eficientiza procesele și va scurta mult din timpul alocat de comunitatea de afaceri și cetățeni pentru interacțiunea cu notari.

Legea securității și sănătății în muncă al Republicii Moldova nr. 186/2008

Se propune ajustarea legii de bază din domeniul securității și sănătății în muncă în sensul reglementării specificului muncii la distanță, exceptând unele cerințe și explicând altele în sensul aplicabilității acestora pentru muncă la distanță.

Legea cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător nr. 81/2004

Se propune introducerea obligației pentru unii prestatori de servicii publice pentru asigurarea disponibilității paginilor sale web, informațiilor, datelor și a cererilor publicate acolo în limba engleză, precum și obligația de acceptare a acestor documente în limba engleză cu condiția respectării formei și a conținutului acestora.

Suplimentar, se propune clarificarea regimului de utilizare a Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower)” de către cetățeni străini în scopul asigurării interacțiunii între aceștia și autoritățile statului / instituții private.

Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010

Se propune o serie de intervenții necesare implementării posibilității de angajare a cetățenilor străini fără a fi necesară obținerea dreptului de ședere în scop de muncă și a permisului de ședere în scop de muncă. Se propune că această modalitate să fie disponibilă străinilor care au trecut procesul de identificare la distanță (prin utilizarea modalităților noi propuse) și cu condiția respectării unor cerințe specifice prevăzute de proiectul de lege.

Adițional se propune clarificarea aspectelor procedurale de interacțiune între străini și autoritățile competente care eliberează diferite permise pentru străini, în scopul implementării posibilității depunerii actelor în adresa acestora în formatul electronic semnate prin semnătura electronică emisă în condițiile legii.

Legea cu privire la taxele consulare nr. 242/2010

Se propune instituirea unei taxe consulare noi legate de identificarea străinului efectuată în cadrul ambasadelor și a oficiilor consulare ale Republicii Moldova de peste hotare.

Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr.489/1999 și Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr.1585/1998

Se propune introducerea modificărilor ce prevede concretizarea faptului că străini care se vor încadra în activitatea de muncă conform procedurii propuse prin proiect vor fi scutiți de obligația contribuțiilor de asigurări sociale de stat și a primelor de asigurare medicală pentru străinii.

Sistemul de asigurări sociale și medicale presupune existența atât a contribuțiilor, cât și a prestațiilor sociale și medicale. Astfel având în vedere că proiectul de lege se referă la străini, nerezidenți fiscali, ce nu se vor afla pe durata prestării muncii pe teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă mai mare de 183 de zile pe parcursul anului fiscal, respectiv nu vor beneficia de sistemul prestațiilor de asigurări sociale și medicale în Republica Moldova, aceștia urmează a fi excluși din categoria de subiecți ai impunerii. Asigurarea socială și medicală în cazul dat urmează a fi realizată în statul de rezidență a acestora, în caz contrar vom fi în prezența unei duble impunerii.

5. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea prezentului proiect de lege nu va avea ca efect majorarea cheltuielilor bugetare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului de Lege nu va necesita ulterior operarea modificărilor/completărilor într-o serie de acte normative subordonate legii, precum și, după caz, elaborarea unor acte normative noi.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege va fi supus consultărilor publice

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege va fi supus expertizei anticorupție

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege va fi supus expertizei de compatibilitate

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege va fi supus expertizei juridice

11. Constatările altor expertize

În scopul implementării principiilor transparenței procesului decizional și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, în conformitate cu Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr.23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, analiza

impactului de reglementare a proiectului este în proces de elaborare și va fi remisă grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, pentru expertiză.